

Spørgsmaalet om en Udvidelse af den kommunale Valgret og Spørgsmaalet om en Revision af Toldloven ere efter min Opfattelse hver for sig Spørgsmaal af en saadan Rang og af en saa omfattende Karakter, at deres Omfang er fuldt tilstrækkeligt til, at de bør løses paa særlige Love. Jeg er overbevist om, at hvis vi paa den Maade vilde sammenkøble en hel Række store Reformers, naa vi aldrig nogen Sinde nogen Vegne.

Det ærede Medlem udtalte ved første Behandling af Skattelovene, at hvad der særlig i høj Grad var ham imod, var dette, at man gav Hartkornsejerne og de store Godsejere en vældig stor Gave. Naar han tog Tiendeaflysningen med, blev det, sagde han, en Gave paa 200 Mill. Kr. Det mente det ærede Medlem var en ganske uforsvarlig Politik at forære saa store Statsgaver væk. Det ærede Medlem var noget inde paa det samme i Dag, dog under en noget mildere Form. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg ikke saa ganske anerkender hans Betragtning med Hensyn til den store Statsgave. I Stedet for de gamle Grundbyrder, som hvile paa Landbruget, paalægge vi jo nemlig en Ejendomsskyld, som svarer til op imod Gammelskattens Beløb. Bygningsafgiften overføre vi jo til Kommunerne — det er i Virkeligheden det, der sker — og denne Form for Skattelovgivning har det ærede Medlem jo ikke noget imod, tværtimod, den har han jo anbefalet flere Gange. Man overfører altsaa Bygningsafgiften for Købstædernes Vedkommende eller kan gøre det, og man kan sikkert forudse, at det vil blive Følgen, idet Købstæderne ville staa sig ved at inddrage Bygningsafgiften i Kommunekassen. Det samme vil selvfølgelig ogsaa blive Tilfældet for Landbrugets Vedkommende, at Bygningsafgiften for Landbruget efterhaanden vil gaa over i Ejendomsskylden. Men naar vi saaledes paalægge en Ejendomsskyld paa 4 Mill. Kr., og Bygningsafgiften, som efterhaanden vil overgaa til Kommunerne, ogsaa udgør en 4 Mill. Kr., og der desuden kommer til at hvile adskillige Millioner paa Landbruget alene gennem Formue- og Indkomstskatten, vil det sikkert vise sig, at der ikke bliver Tale om nogen stor Statsgave. Der bliver kun Tale om Omlægning til Fordel for Hartkornet, men dette, at man forærer Statsprioriteter bort, som det ærede Medlem saa stærkt har betonet, tror jeg ikke vil finde Sted gennem Skattelovene i noget synderlig stort Omfang. Det mærkelige for mig er imidlertid det, at det ærede

Medlem, som udtalte sig saa stærkt imod dette, at han endogsaa, om jeg ikke husker fejl, brugte det Udtryk ved første Behandling, at nu vælter Flertallet i dette Ting 200 Mill. af de gamle Skatter fra sig og over til Godsejerne og Hartkornet — nu kommer og foreslaar akkurat det selv samme. Han vælter — hvis man gaar ud fra, at hans Betragtning er rigtig — denne uhyre Sum over til Fordel for Hartkornet og Godsejerne. Det er dog ganske mærkeligt. Det synes mig, at der deri ligger en Anerkendelse af, at denne stærke Hævdelse af, at det er en Statsgave, i Virkeligheden ikke har saa meget paa sig, som det kunde se ud, naar man har hørt det ærede Medlems stærke Udtalelser og fornummet hans stærke Indignation over Vedtagelsen af en saadan Skattereform. Ganske vist foreslaar det ærede Medlem i en Bestemmelse i et af de Ændringsforslag, han har stillet, at Godsejerne skulle betale tilbage den Sum, de i sin Tid fik i Hartkornsgodtgørelse. Den udgjorde, saa vidt jeg husker, 2,600,000 Kr., men hvis det ærede Medlem har Ret i, at Skattelovene betyde en Statsgave paa 200 Mill. Kr. til Fordel for Hartkornet og Godsejerne, vilde det kun være en meget ringe Erstatning, om de kom til at betale det Par Millioner tilbage. Det ærede Medlem har heller ikke anvist hverken Veje eller Midler, hvorigennem dette kunde lade sig gøre, og jeg tror ogsaa, det vilde blive meget vanskeligt for ham at gøre det.

Naar jeg saaledes ser paa det samlede Indhold af disse Skattelovforslag, som det ærede Medlem og hans Partifæller have fremsat, og paa Forslagenes enkelte Bestemmelser, som jeg i øvrigt ikke nærmere skal omtale, da jeg ikke anser det for at være til nogen Nytte at komme ind paa en lang og udtværet Realitetsbehandling af de enkelte Paragraffer, forekommer det mig aldeles afgjort, at hvis man vil gaa ind paa det ærede Medlems Skattetanker, vil man derved uhjælpelig have slaaet en Bom for Gennemførelsen af en Skattereform ikke alene i denne Samling, men gennem mange, mange Aar, og da jeg vilde anse det for en stor Ulykke, hvis dette skulde ske, kan jeg ikke andet end meget alvorlig tilraade det høje Ting at forkaste samtlige de Ændringsforslag, det ærede Medlem har stillet til Loven om Indkomst- og Formueskat.

Finansministeren (Hage): Af de stillede Ændringsforslag er der to, som jeg i og for sig kunde tiltræde. Det ene